

ಆಚಾರ್ಯ
ರಾಮಾನುಜರು
ಮತ್ತು
ಅವರ ಉಪದೇಶಗಳು

~~*

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಉಭಯ ವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನ ಸಭಾ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ,
ಬೆಂಗಳೂರು.

1975

ಆಚಾರ್ಯ
ರಾಮಾನುಜರು
ಮತ್ತು
ಅವರ ಉಪದೇಶಗಳು

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಶ್ರೀ ಉ. ವೇ. ವಿದ್ಯಾ ಅಹೋಬಿಲ ಮಠದ

ತಿರುಕ್ಕಳ್ಳಂ ನರಸಿಂಹರಾಘವಾಚಾರ್ಯರ್

ಸಂಗ್ರಹಕರು ಮತ್ತು ಅನುವಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಉ. ವೇ. ವಿದ್ಯಾ ಎಂ. ಎ ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾತಾಚಾರ್ ಎಂ. ಎ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಉಭಯ ನೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನ ಸಭಾ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ,
ಬೆಂಗಳೂರು.

1975

ಮುನ್ನುಡಿ :

ಪ್ರತಿನಿವರ್ಷವೂ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ವರ್ಷವರ್ಧಂತಿ
ಯೆಂದು ನಡೆಯುವ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರವನ್ನು ಒಂದು
ಕೈಹೊತ್ತಿಗೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಈಗ
ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ 1975ನೇ
ವರ್ಷದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು—‘ನೃಸಿಂಹಪ್ರಿಯ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ
ಸಂಪಾದಕರಾದ ಉಭಯವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನಾಚಾರ್ಯ
(ಅಹೋಬಿಲಮಠದ ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್) ಶ್ರೀಮಾನ್
ತಿರುಕ್ಕಳ್ಳಂ ನರಸಿಂಹರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು.

ತಮಿಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು
ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರು ಶ್ರೀ ಉ. ವೇ.
ವಿದ್ವಾನ್ ಎಂ. ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾತಾಚಾರ್ಯರು. ಉಪನ್ಯಾಸಕ
ರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಿಸಿದವರಿಗೂ ಸಭೆಯು ಹಾರ್ದಿಕ
ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆ
ಯನ್ನು, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ
ವಾಚಕರು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇತಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಎಂ. ಎ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ

ಶ್ರೀ:

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಎರಡೇ ಎರಡು ದಿನಗಳು ಶುಭದಿನಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ “ಶೆನ್ನನಾಳ್ ಶೆಲ್ಲಾದ ಶೆನ್ನಣ್‌ಮಾಲ್ ಎಂಗಳ್ಳಾಲ್ ಎನ್ನನಾಳ್ ಎನ್ನಾಳುಂ ನಾಳಾಹುಂ,” ಎಂದು ಆಳ್ವಾರರು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ದಿನಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆಲ್ಲದಿನಗಳೂ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದಿನಗಳೇ (ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನಿಗೆ) ವಟುಪ್ಪೆಯಾಗಿ ತಾನು ಧರಿಸಿದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ “ಶೂಡಿಕೊಡುತ್ತ ನಾಚ್ಚಿಯಾರ್” ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿರುವ ಗೋದಾದೇವಿಯು, “ವೇದಮನ್ನೈತ್ತುಕ್ಕುಂ ವಿತ್ತಾಹುಂ” (ವೇದಗಳೆಲ್ಲ ಬೀಜರೂಪವಾದ) ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಡುವ, ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾಳೆ. “ಮಾರ್‌ಹಳ್ಳಿತ್ತಿಂಗಳ್ ಮದಿನಿರೈನ್ನ ನನ್ನಾಳಾಲ್, ಪಳ್ಳಕ್ಕಿಡತ್ತಿಯೋ ಪಾವಾಯ್ ನೀ ನನ್ನಾಳಾಲ್” ಎಂದಲ್ಲವೇ ಅವರ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಈ ಎರಡು ದಿನಗಳು ಯಾವು ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಎರಡು ದಿನಗಳು—ಜೀವಾತ್ಮನು ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವಾಗ ವರಮಾತ್ಮನ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು (ಜಾಯಮಾನ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು) ಪಡೆದದಿನ—ಜೀವಾತ್ಮನು ಆಚಾರ್ಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆದು ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದ ದಿನವೆಂದು ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವನಿಗೂ ತಮ್ಮ ನಿರವಧಿಕ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಭಗವತ್ಸಂಬಂಧವನ್ನು ದೊರೆತುಕೊಟ್ಟು ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದವರು, ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು. ಆಚಾರ್ಯವರೈರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಏನಾಗು

ತ್ತಿತ್ತೋ? ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ “ಯದ್ಯಯಂಹಿ ಯತಿರಾಜಕೇಸರೀ
ನಾಭವಿಷ್ಯದಿಹ ಭುವ್ಯಂತೀರ್ಣಃ ಬಾಹ್ಯಕುದೃಗುದ್ಗತವಕ್ಷ್ಯಃ ಮೇದಿನೀ ಪರಿ
ಸ್ತತಾ ಹ್ಯಭವಿಷ್ಯತ್”

(ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯತಿರಾಜರೆಂಬ ಸಿಂಹವು ಅವತರಿಸದಿದ್ದ ವಕ್ಷ
ದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಭೂಲೋಕವೂ, ವೇದಬಾಹ್ಯರು, ಕುದೃಷ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು
ಉಚ್ಚೈಂಬಲವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಿಂದಲೂ ತುಂಬಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು) ಎಂದು
ಮಹಾಪುರುಷರು ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೇದ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮತ ಬೌದ್ಧಮತ. ಬೌದ್ಧಮತಾನುಯಾಯಿ
ಗಳನ್ನು ವೇದಬಾಹ್ಯರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವೇದಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು
ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ದರ್ಶನಗಳುಂಟು.
ಈ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ದಾರ್ಶನಿಕರಿಗೆ ‘ಕುದೃಷ್ಟಿಗಳು’ ಎಂದು
ಹೆಸರು. ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು ಅವತರಿಸದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಭೂ
ಲೋಕವೂ ವೇದಬಾಹ್ಯರಾದ ಬೌದ್ಧರಿಂದಲೂ, ವೇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತಾರ್ಥ ಕಲ್ಪನೆ
ಮಾಡುವ ಕುದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಮಾನುಜಾ
ಚಾರ್ಯರ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿರುವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಎರಡು ಪಂಥ
ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎರಡು
ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಂಥವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದರೂ ಸರ್ವನಾಶವೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ.
ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆಚಾರ್ಯ
ಶ್ರೀವತ್ಸಚಿನ್ಮಮಿಶ್ರರು :

ಬಾಹ್ಯಾಃಕುದೃಷ್ಟಯ ಇತಿದ್ವಿಧ ಇತ್ಯಸಾರಮ್
ಘೋರಂ ತನುಸ್ಸಮುಪಯಾಂತಿ ನ ಈಕ್ಷ್ಮಣೀತಾನ್
ಜಗದ್ಸ್ಯ ಕಾನನವೃಗೈಃ ಮೃಗತೃಷ್ಣಿಕೇಪ್ಪೋಃ
ಕಾಸಾರಸತ್ತ್ವ ನಿರತಸ್ಯ ಚ ಕೋವಿಶೇಷಃ

ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಿಂಕೆಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ
ನೀರನ್ನರಸುತ್ತ ಒಂದು ಜಿಂಕೆಯು ಬಿಸಿಲು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅರಸಿ ಹೋಗು

ತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದುಷ್ಟ ಜಂತುವೊಂದು ಅದನ್ನು ಕೊಂದಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಜಿಂಕೆಯೂ ಬಾಯಾರಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಇಳಿಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊಸಳೆಯು ಅದನ್ನು ಎಳೆದು ತಿಂದಿತು. ಈ ಜಿಂಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಸಿಲು ಕುದುರೆಯನ್ನರಸಿ ಹೋದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ವಿಯೋಗ. ಮತ್ತೊಂದು ನಿಜವಾದ ನೀರನ್ನೇ ಅರಸಿ ಹೋದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಣ ವಿಯೋಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಜಿಂಕೆಗಳಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ವೇದಬಾಹ್ಯರ ಮತವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದರೂ, ಕುದೃಷ್ಟಿಗಳ ಮತವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದರೂ ನಮಗೆ ಹಾನಿಯೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ.

ಜೀವಾತ್ಮನಿಗುಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಇಂತಹ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತಿರು ನಾರಾಯಣನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಭಗವದ್ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು. “ ಶೆಬ್ಗಣ್ಣಾಲ್ ಎಬ್ಬಳಾಲ್ ” ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ “ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅವನಿಗೆ ದಾಸಭೂತನಾದವನು ” ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು. ಶಂಕರನ (ಈಶ್ವರನ) ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಇದೇ. “ ದಾಸಾಭೂತಾನ್ಯತಸ್ವೇಹ್ಯಾತ್ಮಾನಃ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ಅತೋ ಅಹಮಪಿತೇದಾಸಃ ಇತಿಮತ್ಪಾನಮಾಮ್ಯಹಮ್ ” ಎನ್ನು “ ಮಂತ್ರರಾಜ ಪರಸ್ತೋತ್ರತ್ತಿಲ್ ಸರ್ವಜ್ಞಾನಾನ ರುದ್ರನ್ ಶೋನ್ನಾನ್ ” ಎಂಬ ವಚನವಿದೆ. ಹೇ ನೃಸಿಂಹ ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ದಾಸರಾದ ವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ನಿನಗೆ ದಾಸನಾದವನು ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು. ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಚರಿತ್ರದಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದುಂಟು. ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು ಇಬ್ಬರು ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಚಾರ್ಯನು ಅದ್ವೈತಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿ. ಅದ್ವೈತಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದನಂತರ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಆಚಾರ್ಯ ರಲ್ಲಿ ಅವನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ಅದ್ವೈತ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ವಿಷಯವೇನು ಎಂದು ಶಿಷ್ಯ ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಶಿಷ್ಯನು “ ನೋಹಂ ” ಎಂಬುದೇ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯ

ಆಚಾರ್ಯ ಹೃದಯವೆಂಬ ಮಹಾಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಅಕ್ಕಹಿಯ ಮಣವಾಳಪ್ಪರುಮಾಳ್ ನಾಯನಾರ್ ಅವರು ಅತಿಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧಿತ್ಯರಾನುದಿನಾಕರ ಅಚ್ಚುತ ಭಾನುಕ್ಕುಳ್ಳು ಪೋಹಾದ ಉಳ್ಳಿರುಳ್ ನೀಂಗಿ ಶೋಷಿಯಾದ ಪಿರವಿಕ್ಕಡಲ್‌ವತ್ತಿ
ವಿಕಸಿಯಾದ ಪೋದಿಲ್ ಕಮಲಂಮಲರನ್ನದು ವಕುಳಾ
ಭರಣ ಕಲಿಧ್ವಂಸ ರಾಮಾನುಜ ಭಾಸ್ಕರೋದಯತ್ತಿಲೇ

ಯೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಲಿಧ್ವಂಸ ರಾಮಾನುಜ ಭಾಸ್ಕರೋದಯ
ಶ್ರೀಲೇ ಎಂಬ ಭಾಗವನ್ನು ನಾನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮೇಲಿನ ಆಚಾರ್ಯಹೃದಯ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಸೂರ್ಯರ ಉದಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯ.

ವ್ರತದಿನವೂ ಸೂರ್ಯನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಉದಯವಾದಾಗ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯವಾದ ಅಂಧಕಾರವು ತೊಲಗುವುದು. ಒಳಗಿರುವ ಅಂಧಕಾರವು ಯಾವಾಗಲೂ ತೊಲಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಿರಿಯರು—

ಬಾಹ್ಯಂತು ತನೋ ನಶ್ಚೇತ್ ಪಾವಕಾದಿತ್ಯ ಸನ್ನಿಧೌ |
ಬಾಹ್ಯಮಾಭ್ಯಂತರಂ ಚೈವ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಾಗ್ರ ಸನ್ನಿಧೌ ||

ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

(ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯವಾದ ಕತ್ತಲೆಯು ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದ ತೊಲಗುವುದು. ಆದರೆ ಬಾಹ್ಯವೂ ಮತ್ತು ಆಂತರವೂ ಆದ ಅಂಧಕಾರವು ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದ ತೊಲಗುವುದು.)

ಎರಡನೆಯ ಸೂರ್ಯ ರಾಮದಿವಾಕರ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿನ ಸಂದರ್ಭ : ಅಂಜನೇಯನು ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ನಮಿಸಿ “ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ರಾಮನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವೆನು ನೀನು ನನ್ನ ಜೊತೆಯು ನಡೆ ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ಸೀತೆಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ—

ಶರಜಾಲಾಂಶುರ್ಮಾಶೂರಃ ಕಪೇ ರಾಮದಿವಾಕರಃ |
ಶತ್ರುಕೋಮಯಂತೋಯಂ ಉಪಶೋಶಂ
ನಯಿಷ್ಯತಿ

ನಾನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಾರೆ. ಶ್ರೀರಾಮನೆಂಬ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಬಾಣಗಳ ಸಮೂಹವೇ ಕಿರಣಗಳು. ಅಂತಹ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಶತ್ರುಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರೆಂಬ ನೀರನ್ನು ಬತ್ತವರತೆ ಅವನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ನನಗೆ ವಿಮೋಚನವೇರ್ಪಡುವುದು. ಇಂತಹ ರಾಮದಿವಾಕರನ ಉದಯವಾದರೂ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತವ್ರಜೆಗಳ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವು ತೊಲಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದೀಕ್ಷವ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. “ ನಲ್ಪಾಲ್ ಆಯೋತ್ತಿಯಿಲ್ ವಾಳುಂ ಶರಾಶರಂ ಮುತ್ತವುಂ ” ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚರಾಚರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವೇದೀಕ್ಷವ್ರಾಪ್ತಿ.

ಮೂರನೆಯ ಸೂರ್ಯ — ಅಚ್ಯುತಭಾನು.

ತತೋಖಿಲಜಗತ್ಪದ್ಮಭೋಧಾಯ ಅಚ್ಯುತಭಾನುನಾ |

ದೇವಕೀಪೂರ್ವಸಂಧ್ಯಾಯೋಂ ಆವಿರ್ಭೂತಂ

ಮಹಾತ್ಮನಾ || (ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ)

ನಮಸ್ತು ಲೋಕಗಳೂ ಒಂದು ಕಮಲ. ಈ ಕಮಲವು ಅರಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಅಚ್ಯುತಭಾನುವು ದೇವಕೀ ಎಂಬ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದನು. ಈ ರೀತಿ ಅಚ್ಯುತಭಾನುವು ಅವತರಿಸಿದರೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಮಸ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೃದಯಕಮಲವು ಅರಳಿತೇ ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಅಚ್ಯುತಭಾನು ವೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತುಗಳೆಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಅವಜಾನಂತಿ ಮಾಂ ಮೂಢಾಃ ಮಾನುಷೀಂ

ತನುಮಾಪ್ರಿತಂ |

ಪರಂಭಾವಮಜಾನಂತಃ ಮಮ ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಂ ||

ಪರಾತ್ಪರವಸ್ತುವಾದ ನಾನು ಈ ಭೂಲೋಕದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪರತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಮೂರ್ಖರಾದ ಈ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಗೌರವಿಸದೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಲೇ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳಿದ ಕೃಷ್ಣ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂವರು ಸೂರ್ಯರು ಉದಯಿಸಿದರೂ ಅಂಧಕಾರವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಲಗಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವು ಬತ್ತಲಿಲ್ಲ, ಹೃದಯ ಕಮಲವು ಅರಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಕುಳಾ ಭರಣರಾದ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್, ಕಲಿಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ತಿರುಮಂಗೈಯಾಳ್ವಾರ್ ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜರು, ಈ ಮೂವರು ಸೂರ್ಯರು ಉದಯಿಸಿದಾಗ ಇವೆಲ್ಲ ನಾಧ್ಯವಾದುವು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಕುಳಾಭರಣ ಭಾಸ್ವರೋದಯ :

ಯದ್ಗೋ ಸಹಸ್ರಮಪಹಂತಿ ತಮಾಂಸಿ ಪುಂಸಾಂ |

ನಾರಾಯಣೋ ವಸತಿಯೇತ್ರ ಸತಃಪಚ್ಛಃ ||

ಯನ್ಮಂಡಲಂ ಶ್ರುತಿಗತಂ ಪ್ರಣಮಂತಿ ವಿಪ್ರಾಃ |
ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ವಕುಳಭೂಷಣಭಾಸ್ವರಾಯ ||

ಎಂದು ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರನ್ನು ನಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ವ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಸೂರ್ಯನ ಉದಯವಾದಾಗ ತೊಲಗದಿದ್ದ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವು
ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು ಅವತರಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ನಿರ್ನಾಮವಾಯಿತು.
ಇದರಂತೆ ತಿರುಮಂಗೈಯಾಳ್ವಾರರೆಂಬ ಸೂರ್ಯನ ಉದಯವಾದಾಗಲೂ
ಅವಿದ್ಯೆಯೆಂಬ ಅಂಧಕಾರವು ತೊಲಗಿತು.

ಕಲಯಾಮಿ ಕಲಿಧ್ವಂಸಂ ಕವಿಂ ಲೋಕದಿನಾಕರಂ
ಯಸ್ಯ ಗೋಭಿಃ ಪ್ರಕಾಶಾಭಿಃ ಅವಿದ್ಯಂ ನಿಹತಂ ತಮಃ

ಎಂದಲ್ಲವೇ ಹಿರಿಯರು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ರಸಿದ್ಧ ಸೂರ್ಯ
ನಾಗಲೀ ರಾಮದಿನಾಕರನಾಗಲೀ ಮಾಡಲಾರದೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇವರು
ನಾಧಿಸಿದರು.

ಮೂರನೆಯ ಸೂರ್ಯ—ರಾಮಾನುಜ ದಿನಾಕರ.

ಪುಣ್ಯಾಂಭೋಜ ವಿಕಾಸಾಯ ಸಾಪಧ್ಯಾಂತ
ಕ್ಷಯಾಯ ಚ |
ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆವಿರಭೂದ್ಭೂಮೌ ರಾಮಾನುಜ
ದಿನಾಕರಃ ||

ಪುಣ್ಯವೆಂಬ ಕಮಲವು ಅರಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ವಾವವೆಂಬ ಅಂಧಕಾರವು
ತೊಲಗುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜದಿನಾಕರರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಅವತರಿಸಿದರು. ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ವರಾಂಕುಶ ಪರಕಾಲ ಮತ್ತು
ಯತಿವರರೆಂಬ ಮೂವರು ಸೂರ್ಯರಿಂದ, ವ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮೂವರು
ಸೂರ್ಯರು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗದ ಅಭ್ಯಂತರಾಂಧಕಾರದ ನಾಶ, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ
ವನ್ನು ಬತ್ತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಕಮಲದ ಅರಳುವಿಕೆಯೆಂಬ ಮೂರು
ಕೆಲಸಗಳೂ ಸುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಆದಿತ್ಯತ್ರಯಕ್ಕಿಂತ
ಈ ಆಚಾರ್ಯತ್ರಯರೇ ಉತ್ತಮರೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ.

ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರ ಅವತಾರವಾದ ನಂತರ ಕಲಿಗೆ ಸ್ಥಾನವೇ ಇಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು “ಕಲಿಯುಂ ಕೆಡುಂ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ವಡೆಯಲು ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವ ಜೀವಾತ್ಮರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನಾರವಾದ ಕೃಪೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಅವರ ಕರುಣೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಿರುವರಂಗತ್ತಮುದನಾರ್ ಎಂಬ ಆಚಾರ್ಯರು ರಾಮಾನುಜರನ್ನು “ವಾಮನನ್ ಶೀರ್ಲ” ವಾಮನನಂತೆ ಕರುಣೆಯುಳ್ಳವರು ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಅಧಮ ಮತ್ತು ಅಧಮಾಧಮ. ಉತ್ತಮನಾದವನು ತನ್ನ ಸರ್ವನಾಶವಾದರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉಜ್ಜೀವನ ಉಂಟಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮಧ್ಯಮನು ತಾನೂ ಬಾಳಬೇಕು ಮತ್ತೊಬ್ಬನೂ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಧೈಯ ಉಳ್ಳವನು, ಅಧಮನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ತಾನು ಬಾಳುವನು, ಅಧಮಾಧಮನು ತಾನೂ ಬಾಳದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬದುಕನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವನು.

ಸೂಕ್ಷ್ಮಭೂಯ ಸ್ವಯಮಪಿ ಪರಾನಂದ

ದಶ್ಚಂದನದ್ವಯಃ |

ಧೇನುರ್ದತ್ತೇ ರಸಮನುದಿನಂ ದತ್ತಘಾಸಾಸುರೂಪಂ ||

ಹತ್ವಾಮಾತ್ಮರುದಯಮಯತೇ ಹಾಸ್ವಯಂ

ಪೃಶ್ಚಿ ಕಾದಿಃ |

ಮೃತ್ವಾಪ್ಯನ್ನಂ ವಮಯತಿಮುಹುಃ ಮುಷ್ಕಕಃ

ಕುಕ್ಷಿಗಾಮೀ ||

ಗಂಧದ ಮರವು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಸವಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಣಗಳಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಉತ್ತಮನೂ ತನಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸುಖಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನವರತವೂ

ಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಸುವು ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಮನೂ ಇದರಂತೆ ತಾನೂ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೂ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಿಟ್ಟವನು. ಜೀವನ ಮರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಜನ್ಮ ತಾಳುತ್ತವೆ. ತಾವು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ತಾಯಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿಯೇ ಇವು ಜನಿಸುತ್ತವೆ. ಅಧಮನು ತಾನು ಬದುಕಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ನೋಡುವು ಅಧಮಾಧಮನಂತೆ. ನಾವು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಶರೀರದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನು ವ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ವಾಂತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಾನೂ ಬದುಕದೆ ವರರನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸುವವನು ಅಧಮಾಧಮ.

ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಉತ್ತಮರ ಪಂಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರ ತಂಗಿಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆದ ಗೋದಾದೇವಿಯು “ಓಂಗಿ ಉಲಹಳ್ಳನ್ನ ಉತ್ತಮನ್” ಎಂದು ವಾಮನಾವತಾರವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂತಹ ವಾಮನನ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿವೆ. ಸರಮಭಕ್ತನಾದ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಯಾದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಬೇಕು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪರಾತ್ಪರವಸ್ತುವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಯಾಚಕನಾದನು. ದೈತ್ಯಾಧಾರ್ಯ ಇಂದ್ರಯಾಚ್ಛಾವಿಹತಿಮಸನಯನ್ ವಾಮನಃ ಅರ್ಥೀತ್ವಮೂಸೀಃ ಎಂದಲ್ಲವೇ ಪರಾಶರಭಟ್ಟರ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿ.

ಅಲ್ಲಾರೂ ಕೂಡ—

“ಮದಿಯಿನಾಲ್ ಕುರಳ್ ಮಾಣಾಯ್ ಉಲಿಹಿರಂದ ಕಳ್ವರ್ಕ್ಕು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಬದುಕಿ ಬಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು (ಚತುರ್ಣಾಂ ಪುರುಷಾರ್ಥಾನಾಂ ದಾತಾದೇವಶ್ಚತುರ್ಭುಜಃ) ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಳಿಂದ ಅನವರತವೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಔದಾರ್ಯ ಮಹೋದಧಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನು ತಾನು ಯಾಚಕನಾದನಲ್ಲವೇ, ಹೀಗೆ

ಯಾಚಕನಾದಾಗ ಸರಮಾತ್ಮನ ಕಿರೀಡವು ಸಂಕುಚಿತವಾಯಿತು. ಕಾರಣ ವೇನು? ಇವನೊಂದೂ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದವನಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವಾಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾತುಹೊರಡದು, ಶರೀರವೂ ಸಂಕೋಚ ದಿಂದ ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಒಬ್ಬ ಕವಿಯು ಯಾಚಕನನ್ನು ತೃಣ ಕೈಂತ ಕಡೆಯಿಂದಿದ್ದಾನೆ.

**ತೃಣಾಲ್ಲಘೃತರಸ್ತುಲಃ ತೂಲಾದಪಿಚ ಯಾಚಕಃ
ವಾಯುನಾ ಕಿಂನನೀತೋಸೌ ಮಾಮಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥಂ
ಯೇದಿರಿ**

ತೃಣಕೈಂತ ಹಗುರವಾದದ್ದು ಹತ್ತಿ, ಹತ್ತಿಗಿಂತ ಹಗುರ ಯಾಚಕ. ಆದರೆ ಯಾಚಕನನ್ನು ವಾಯುವು ಏಕೆ ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ? “ಇವನನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡುಹೋದರೆ ನನ್ನಲ್ಲೇ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡುತ್ತಾನೆ” ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಇಳಿದದ್ದು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೋಸ್ಕರ. ವಾಮನನಿಗೆ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ದಾನಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದಾಗ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಇವನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವಹರಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿರು ಎಂದಾಗ ಬಲಿಯು ಉದ್ಗರಿಸುವ ಮಾತು ಅತಿಸುಂದರ :

**ನಿನೈಕ್ಕಿಲೈ ಎ೯ ಕೈ ನಿಮಿರ್ನಿಡವಂದು
ತಸಕ್ಕಿಯಲಾವಿಹೈ ಗನಕ್ಕರಿಯಾನದು ಕೈತ್ತಲಂ
ತಾಳ್ವವದು ತಾಳ್ಕೊಲೆನ್ನು ಎನಕ್ಕಿದನೈಲ್ ಯಾದು
ಕೊಲೆನ್ರಾ೯**

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರವಸ್ತುವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಯಾಚಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಅವನ ಕೈ ಕೆಳಗೆ, ನನ್ನ ಕೈ ಮೇಲೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾವುದಿದೆ ಎಂದ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾರವಾದ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ಜೀತನರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು ಇವರನ್ನು-

“ ಇನ್ನರುಳಾಲ್ ವೆರುಂಬೂದೂರ್ ವಂದವಳ್ಳರ್ ” ಎಂದರು.
 ‘ ಅನ್ನದ್ಗು ರೋಭಗವತೋಸ್ಸದಯೈಕ ಸಿಂಧೋ ’ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರತಿಡಿನವೂ
 ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರ ಆವಾರವಾದ ದಯೆಯನ್ನು, ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
 ನಡೆವ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಉದಹರಿಸಬಹುದು. ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಗಳ ಉಪದೇಶ
 ವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ‘ ತಿರುಕ್ಕೋಟ್ಟೆಯೂರ್ ನಂಬಿ ’ ಯವರನ್ನು
 ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ನಂಬಿಯವರು ತಕ್ಷಣವೇ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ
 ಲಿಲ್ಲ ‘ ಪರಮರಹಸ್ಯವಾದ ’ ಈ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ರಾಮಾನುಜರು
 ಶ್ರೀರಂಗದಿಂದ ಗೋಷ್ಠೀಪುರಕ್ಕೆ 18 ನಲ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.
 ಅನಂತರ ಗುರುಗು ಸಾರತಮವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬಹಳ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ
 ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಮೋಕ್ಷಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಈ
 ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಪಾತ್ರರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ನರಕವು ತಪ್ಪದೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಲು
 ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದ ತಕ್ಷಣವೇ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು
 ಗೋಷ್ಠೀಪುರದ ಗೋಪುರವನ್ನೇರಿ ಆ ಊರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಈ
 ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಗೋಷ್ಠೀಪುರಣರ ಕೋವಕ್ಕೆ ಮಿತಿ
 ಯಿಲ್ಲವಾಯಿತು. “ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಈ ರೀತಿ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥೋಪದೇಶ
 ವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಫಲವೇನು ಗೊತ್ತೇ ? ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ
 ದಾಗ ರಾಮಾನುಜರು ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ‘ ನರಕ ’ ಎಂದು.
 ಕ್ಷಣಕಾಲ ಆಚಾರ್ಯರು ಭ್ರಮಿಸಿದರು “ ನರಕವೇ ಫಲ ಎಂದು ತಿಳಿದೂ
 ನೀನೇಕೆ ಹೀಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದೆ ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ದಯಾನಿಧಿಯಾದ
 ರಾಮಾನುಜರ ಮುಖಕಮಲದಿಂದ ಹೊರಟ ಉತ್ತರವಿದು. “ ಈ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥೋಪದೇಶದಿಂದ ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವು ದೊರಕಿ ನನಗೊಬ್ಬನಿಗೆ
 ನರಕ ಉಂಟಾಗುವುದಾದರೆ, ಆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ”
 ಇಂತಹ ಪರಮಕೃಪಾಳು ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ
 ಸಮಸ್ತ ಚರಾಚರಗಳನ್ನೂ ವರಮ ಕೃಪಾಳುವಾದ ವಾಮನನು ತನ್ನ ಪಾದ
 ಪಂಕಜ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ವಾವನಗೊಳಿಸಿದನು. ಅದರಂತೆಯೇ ಆಚಾರ್ಯ
 ರಾಮಾನುಜರು ಪರಮಕೃಪೆಯಿಂದ ತನಗುಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನೂ ಕಡಿ

ಗಣಿಸಿ, ಸಂಹಾರ ನಾಗರದಲ್ಲಿ ತೊಳೆಲು ವ ಜೀತನೋಜ್ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅನುಗುಣಾರ್ ಅವರು ರಾಮಾನುಜರನ್ನು “ ವಾಮನಶೀಲನ್ ” ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ‘ ಅಚ್ಚಿಯ ಮಣವಾಳ ವೈರುಮಾಳ್ ನಾಯನಾರ್ ’ ಅವರು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು— “ ತಾಯಿಕ್ಕುಂ ಮಹನುಕ್ಕುಂ ತಂಬಿಕ್ಕುಂ ಇವರ್ಕ್ಕುಂ ಇವರಡಿ ವಣಿನ್ದವರ್ಕ್ಕು ಮೇ ಇರೇ ಇದು ಉಳ್ಳದು ” ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಅನರ್ಥವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಸಹಿಸಲಾರದ ಸ್ವಿತಿ ತಾಯಿಯಾದ ಸೀತಾವೇವಿಗೆ, ವ್ರಹ್ಮಾದನಿಗೆ, ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ, ವರಾಂಕುಶ (ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್) ರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇವರ ಪಾದ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ರಾವಣನಿಗೂ ಹಿತವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದವಳು ದಯಾಮಯಿಯಾದ ಸೀತಾಮಾತೆ.

ಮಿತ್ರಮಾಪಯಿಕಂ ಕರ್ತುಂ ರಾಮಸ್ಥಾನಂ ಪರೀಕ್ಷತಾ
ವಧಂಚ ಅನೀಪ್ಸತಾ ಘೋರಂ ತ್ವಯಾಸೌ
ಪುರುಷರ್ಷಭಃ

ವಿದಿತಸ್ಸಹಿ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಶರಣಾಗತ ವತ್ಸಲಃ
ತೇನ ಮೈತ್ರೀ ಭವತುತೇ ಯದಿಜೀವಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ

ಎಂದು ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ದುಷ್ಟನಾದ ರಾವಣನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದಳು. ರಾವಣ ಸಂಹಾರವಾದನಂತರ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದ ರಾಕ್ಷಸಿಯರನ್ನು ಚಿತ್ರವಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂಜನೇಯನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ.

ಪಾಪಾನಾಂ ವಾ ಶುಭಾನಾಂ ವಾ ವಧಾರ್ಹಣಾಂ
ಪ್ಲವಂಗಮು
ಕಾರ್ಯಂ ಕರುಣಮಾರ್ಯೇಣ ನಕಶ್ಚಿನ್ನಾಪರಾಧ್ಯತಿ

‘ ವಾಸಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಪುಣ್ಯವಂತರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ವಧಾರ್ಹರೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಮಾಡದಿರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ’ ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದಳು ಸಕಲ

ಜಗನ್ನಾತೆಯಾದ ಜಾನಕಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವರಾಶರ ಭಟ್ಟರು “ ಓ ಮಾತೆ! ಜಾನಕಿ! ನಿನ್ನ ಗೋಷ್ಠಿಯಿಂದ ರಾಮನ ಗೋಷ್ಠಿಯು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ” ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ (ಲಘುತರಾ ರಾಮಸ್ತೋತ್ರಕೃತಾ) ಹೀಗೆಯೇ ಅವಾರವಾದ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದವನು ಪ್ರಹ್ಲಾದ. ಅವನ ತಂದೆಯಾದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಹಿಂಸಿಸಿದನು. ತನ್ನನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸನೂ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವರಮ ದಯಾಮಯನಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಆ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವ ರೀತಿ ಅತಿಮಂದರ :

**ಸರ್ವಭೂತಾತ್ಮಕೇ ತಾತ ಜಗನ್ನಾಥೇ ಜಗನ್ಮಯೇ |
ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೋವಿಂದೇ ಮಿತ್ರಾಮಿತ್ರಕಥಾಕುತಃ ||**

ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೂ ಅವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರ ಅಥವಾ ಶತ್ರು ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಅವಕಾಶವೆಲ್ಲಿ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಶತ್ರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ! ಎಂದು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆಯೇ ‘ತ್ವಾಂತು ಧಿಕ್ಕುಲವಾಂಸನಂ’ ರಾಕ್ಷಸಕುಲಕ್ಕೇ ಕಳಂಕ ಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ನಿನಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಎಂದು ರಾವಣನಿಂದ ಧಿಕ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಭೀಷಣನು.

**ಅತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವದಾರಕ್ಷ ಪುರಿಂ ಚೇಮಾಂ ಸರಾಕ್ಷಸಾಂ |
ಸ್ವಸ್ತಿತೇಸ್ತು ಗಮಷ್ಠಾಮಿ ಸುಸ್ಥೇಭವ ಮಯ್ಯಾವಿನಾ ||**

ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೋ! ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ವಟ್ಟಣವನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸು, ನಿನಗೆ ಒಳಿತಾಗಲಿ, ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ವಿವೇಕಿಯಾಗು. ಎಂದು ಹಿತವಚನವನ್ನಾಡಿ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ ಕೃಪಾಳುವಾದ ವಿಭೀಷಣ. ಪ್ರಪನ್ನಜನರಿಗೆ ಮೂಲಪುರುಷರಾದ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ ಅವರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸಾರಿ ಜೀವನರಿಗೆ ಮಾಡದಿರುವ ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವ ಆ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉಪದೇಶ ಹಿಡಿಸದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ, “ ಶೋನ್ವಾಲ್ ವಿರೋಧಮಿದು—ಅಹಿಲುಂ ಶೋಲ್ಲವನ್ ”

‘ ಹೇಳಿದರೆ ವಿರೋಧ ಆದರೂ ಹೇಳುವೆನು. ’ ಎಂದು ಅವರ ವಿರೋಧವನ್ನೂ, ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮತ್ತಾರು ಉಪದೇಶಿಸುವರು ? ಇವರ ಈ ಕೃಪೆಯನ್ನೇ ಮಧುರಕವಿ ಯಾಳುತ್ತಾರರು.

“ ಅರುಳ್ ಕೊಂಡಾಂಡುಂ ಅಡಿಯವರಿನ್ನುರ
ಅರುಳಿನಾನ್ ಅವ್ವರುಮರೈಯಿನ್ ಪೊರುಳ್
ಅರುಳ್ ಕೊಂಡಾಯಿರಮಿಂತಮಿಳ್ ವಾಡಿನಾನ್
ಅರುಳ್ ಕಂಡೀರ್ ಇವ್ವುಲಹಿನಿಲ್ ಮಿಕ್ಕದೇ

ಎಂದು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದರು. ಇವರ ವಾದಕಮಲಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ (ಅಡಿಪಣಿ ನ್ನುಯ್ದವರ್) ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು ಹೀಗೆಯೇ ಪರಮದಯಾನಿಧಿ ಎಂಬುದೇ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯ ಸಾರಾಂಶ.

ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ದೇಹವಿಯೋಗ ಕಾಲ. ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಶಿಷ್ಯಸಮೂಹವೆಲ್ಲವೂ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸುತ್ತವರಿದಿದೆ. ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಣವಿಯೋಗವಾದರೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ತಾವೂ ಪ್ರಾಣಬಿಡುವುದೇ ಲೇಸು ಎಂಬ ದೃಢನಿರ್ಧಾರ ಶಿಷ್ಯರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಇದನ್ನರಿತ ಆಚಾರ್ಯರು ‘ ನೀವು ನನ್ನ ಮರಣಾನಂತರ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಯಾಮುನರ ಪಾದದಾಣೆ ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದರು.

ನಾವು ಪ್ರಪನ್ನರಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಹಯಾತ್ರೆಯ ವಿಷಯ ವಾಗಿಯೂ, ಆತ್ಮಯಾತ್ರೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ವರನಾತ್ಮನಿಗೆ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನಾವು ಪುನಃ ಆತ್ಮ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣವು ಸುಳ್ಳಾಗುವುದಲ್ಲವೇ ? ಆಗಂತೂ ನಾವು ಪ್ರಪನ್ನರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹಯಾತ್ರೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಅದು ಕರ್ಮಾಧೀನ. ಒಬ್ಬನು ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವವಿಧವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅವ

ನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವು ತಾನಾಗಿ ಬಂದು ನೇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಯೆನ್ನದೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರೂ, ಅವನಿಗೆ ಕಿಲುಬು ಕಾಸೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಕುಡಿಯಲು ಗಂಜಿಯೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಚೇಷ್ಟಮಾನಮಾಸೀನಂ ಶ್ರೀಃ ಕಂಚಿದುಪತಿಷ್ಠತಿ |
ಕರ್ಮೀ ಕರ್ಮಾನುಸೃತ್ಯಾ ನೈವ ನ ಪ್ರಾಶ್ನಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ||

ಎಂದರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ಆಚಾರ್ಯರು.

ಕಾಳಿದಾಸನು :

ಲಭೇತ ವಾ ಪ್ರಾರ್ಥಯಿತಾ ನನಾ ಶ್ರಿಯಂ |
ಶ್ರಿಯಾ ದುರಾಪಃ ಕಥಮೀಪ್ಸಿಲೋ ಭವೇತ್ ||

ದಿನಬೆಳಗೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ದೊರಕದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಬೀರಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಖಂಡಿತ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು—ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ, ಆಹಾರ ಐಶ್ವರ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ದೊರಕುವುವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಉಕ್ತಿ :

ನಾಹಾರಂ ಚಿಂತಯೇತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಧರ್ಮಮೇವಾನು
ಚಿಂತಯೇತ್ |
ಆಹಾರೋಪಿ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಜನ್ಮನಾ ಸಹ ಜಾಯತೇ ||

ಜ್ಞಾನಿಯಾದವನು ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಬಾರದು ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಹಾರವೂ ಅವನ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಕಥೆಯಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕ ಅನೇಕ ದಿನಸಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಊರಿಗಾದರೂ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆಯತ್ತೋಣ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಊರನ್ನು ಅರಸಿ

ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಕ 'ವಾದ ಕಾಡು. ಇವನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ತಾಯಿಯಾದ ಶ್ರೀದೇವಿಯು, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾನಲ್ಲ ಇವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡೋಣ, ಎಂದು ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹಾಗೆ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಇವನು ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟನಲ್ಲ ಎಂದನು. ಹೇಗಾದರಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಶ್ರೀದೇವಿ ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದಾಗ ವರಮಾತೃನು ಒಂದು ಹಣದ ಗಂಟನ್ನು ಅವನು ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟನು. ಭಿಕ್ಷುಕನಿಗೆ ಈಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಬಂದಿತು, ನಾನು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪೂರ್ವಜನ್ಮ ಸುಕೃತದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ, ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಕಾಣಿಸದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಹೇಗೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಅವನು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ನಡೆದನು. ಹಣದ ಗಂಟು ಇದ್ದ ಜಾಗವನ್ನು ದಾಟಿದ ನಂತರ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ವರಮಾತೃನು ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸುಕೃತವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಇದ ರಂತೆಯೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮೂರ್ಖನು ಮರದತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬುಡವನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಇವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸೋಣವೆಂದಳು. ಆಗ ವರಮಾತೃನು ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಮೂರ್ಖನು 'ಅಮ್ಮಾ' ಎಂದು ಕೆಳಗಡೆ ಬಿದ್ದರೆ ನೀನು ರಕ್ಷಿಸು, 'ಅಪ್ಪಾ' ಎಂದು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದನು. ಆದರೆ ಮೂರ್ಖನು ಬೀಳುವಾಗ 'ಅಯ್ಯೋ' ಎಂದು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಕ್ಷತನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನಕೂಡದೆಂದಿರುವಾಗ ಅಂತಹ ಮಾತು ಹೊರಡಲಾರವು.

ಯೋ ಮೇ ಗರ್ಭಗತಸ್ಮಾತಿ ವೃತ್ತಿಂಕಲ್ಪಿತಮಾನ್ವಭುಃ |
ಶೇಷವೃತ್ತಿವಿಧಾನೇಸಿ ಕಿಂಸುಪ್ತಸೋಫವಾ ಮೃತಃ ||

ಶಿಶುವು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅದಕ್ಕೆ ಆಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಅವನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ನಂತರ

ಪರಮಾತ್ಮನೇನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೇ ಅಥವಾ ವ್ಯತನಾಗಿದ್ದಾನೆಯೇ? ಎಂದು. ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು ಈ ರೀತಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ಅವರು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರು.

ತಾವು ವೈಕುಂಠವಾಸಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಾಮಾನುಜರು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು.

1 ಭಾಷ್ಯತ್ವೈ ಪ್ರವರ್ತಿಪ್ತಿತ್ವಲ್—ಗುರುಮುಖವಾಗಿ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರವಚನ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊದಲನೆಯ ಕೈಂಕರ್ಯ. ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ‘ಭೂಮಾಃ ಪಿಬಂತಸ್ವನ್ಮಹಂ’ ಭೂಸುರರು ಈ ಅಮೃತವನ್ನು ಸದಾ ಪಾನ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸಿದರು ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ.

2 ಅರುಳಿಚ್ಚೆಯಲೈ ಕೇಟ್ಟು ಪ್ರವರ್ತಿಪ್ತಿತ್ವಲ್ — ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳು ಹಾಡಿರುವ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಪರಾಶರ ಭಟ್ಟರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗಿಂತ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೃದಯಂಗಮವಾದುವು. (ಪರಾಶರಪ್ರಬಂಧಾದಪಿ ಚಿತ್ತರಂಜಕತಮೇ) ‘ಕೇಟ್ಟಾರಾರ್ ವಾನವರ್‌ಗಳ ಶಿವಿಕ್ಕಿನಿಯ ಶಿಂಜೊಲ್’ ಕೇಳಿದವರ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಇಂಪಾದ ಸುಂದರ ಸೊಕ್ಕಗಳಿವು. ಇದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ.

ಉಹಂದರುಳಿನ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳುಳ್ಳು ಅಮುಸುಪಡಿ ಶಾತ್ತುಪಡಿ ತಿರುಮಾಲೈ ತಿರುವಿಳಕ್ಕು ಸಮರ್ಪಿತ್ತಲ್, ಭಗವಂತನು ಆಶಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ದಿವ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ, ಗಂಧ, ಮಾಲೆ ಮತ್ತು ದೀಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು. ಇದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ.

4 ಪ್ಪಯತ್ತೈ ಅರ್ಧತ್ತುಡನ್—ಅನುಸಂಧಿತ್ತಲ್ ಗದ್ಯತ್ರಯದಲ್ಲಿ “ದ್ವಯ ಮರ್ಥಾನುಸಂಥಾನೇನ ಸಹ ಸದ್ಭಿವಂ ವಕ್ತಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ

ಯಾವಾಗಲೂ ದ್ವಯಮಂತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಘದೊಡನೆ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುವುದು. ಅದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ.

5 ಎನ್ನುಡೈಯವನ್ ಎನ್ನು ಅಭಿಮಾನಿವ್ವಾನೊರು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವನ್
ಅಭಿಮಾನತ್ತಿಲ್ ಒದುಂಗಿ ವರ್ತಿತ್ತಲ್

ನನ್ನವನು ಎಂದು ಅಭಿಮಾನಿಸುವ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವನ ಅಭಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಜೀವನ ಧೈಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು :

- 1 ಅನುಕೂಲರೊಡನೆ ಸಹವಾಸ ಮಾಡುವುದು.
- 2 ವ್ರತಕೂಲರ ಸಹಸಾಸವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು.
- 3 ಉದಾಸೀನರಂತೆ ವರ್ತಿಸದಿರುವುದು.

1 ಅನುಕೂಲರಾದವರು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು. ಅವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಗೌರವಗಳಿಂದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವನು ಆದರಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

2 ಭಗವಂತನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವರು ಸ್ವತಃಕೂಲರು. ಅವರ ಸಹವಾಸವನ್ನು ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾರು ಭಗವಂತನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೋ, ಅವನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೂ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯೇ.

ಯೇ ದ್ವಿಷಂತಿ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ನ ಸ್ಮರಂತಿ ಚ ಕೇಶವಂ |
ನತೇಷಾಂ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥೇಷು ಗತಿಸ್ಸಂಸರ್ಗಿಣಾಮಪಿ ||

ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಶಾಸ್ತ್ರ.

3 ಉದಾಸೀನರು ಸಂಸಾರಿಗಳು. ಅವರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆಯಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆಚಾರ್ಯರು :

ಒಂದು ಸಲ ನಾರದರು ಭೂಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ತುಗ್ಗಿ, ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವೇದಾಂತವನ್ನೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ಪುರಾಣಾದಿಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರತಚನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಸಂಸಾರಿಗಳು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ :

ಅದ್ಯ ಪ್ರಭೃತಿ ಯೇ ಲೋಕಾಃ ಯೋಯಂ ಯೋಯಂ
ವಯಂ ವಯಂ |

ಅರ್ಥಕಾಮಪರಾ ಯೋಯಂ ನಾರಾಯಣಪರಾ ವಯಂ ||

ವಯಂ ತು ಕಿಂಕರಾ ನಿಷ್ಣೋಃ ಯೋಯಮಿಂದ್ರಿಯಂ

ಕಿಂಕರಾಃ |

ನಾಸ್ತಿ ಸಂಗತಿರಸ್ಮಾಕಂ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಚ ಪರಸ್ಪರಂ ||

‘ ಎಲೈ ಸಂಸಾರಿಗಳೇ ! ಇಂದಿನಿಂದ ನೀವು ನೀವೇ, ನಾವು ನಾವೇ, ನೀವು ಅರ್ಥಕಾಮಪರರು. ನಾವು ನಾರಾಯಣಪರರು. ನಾವು ನಾರಾಯಣನ ಸೇವಕರು. ನೀವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅಡಿಯಾಳುಗಳು. ನಿಮಗೂ ನಮಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಾನೇ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುವೆ ಎಂದು ಹೊರಟರು. ಇದು ಸಂಸಾರಿಗಳ ಸ್ವಭಾವ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಅರ್ಥಕಾಮ ಪರರಾಗಿರದೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪರಮ ನಾರವಿದು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ೭ ವಿಧವಾದ ಶ್ರುತಿಗಳಿವೆ ಭೇದಶ್ರುತಿ ಅಭೇದಶ್ರುತಿ

ಕೆಲವರು ಭೇದಶ್ರುತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿತ್ತು ಅಭೇದಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಭೇದಶ್ರುತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿತ್ತು ಭೇದಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯಕಾರರು ವೇದವು ಸರ್ವಾಂಶೇ ಪ್ರಮಾಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೇದಶ್ರುತಿಗಳೂ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಭೇದಶ್ರುತಿಗಳೂ ಪ್ರಮಾಣ—ಈ ಎರಡು

ಶ್ರುತಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವನ್ನು ಘಟಕ ಶ್ರುತಿಗಳಿಂದ ವರಿಹರಿಸಬಹುದು. ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಘಟಕ ಶ್ರುತಿಗಳಿಂದ ಜೀತನಾ ಜೀತನಗಳಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಭೇದವಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಭೇದವಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಯಸ್ಯುಪ್ಪಧಿವೀ ಶರೀರಂ, ಯಸ್ಯ ಆತ್ಮಾಶರೀರಂ, ಮೊದಲಾದ ಶ್ರುತಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಮತ್ತು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೂ, ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಜೀತನಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಶರೀರ ಶರೀರಿ ಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಈ ಶರೀರ ಶರೀರಿ ಭಾವವನ್ನು ರಾಮಾನುಜರು ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಭೇದ ಮತ್ತು ಅಭೇದ ಎರಡನ್ನೂ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು ಸಂನಾರಿ ಜೀತನರಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಉಪಕಾರಗಳು ಅಸಂಖ್ಯ. ಅವರ ಗುಣಾನುಭವವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಉಭಯವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನ ಸಭೆಯವರಿಗೂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ಅಲ್ಪಜ್ಞನಾದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಯತಿರಾಜಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೂ, ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಪಂಡಿತಪ್ರಕಾಂಡರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತಾನಂತ ವಂದನೆಗಳು.

